

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců Mgr. Radovana Havelce a JUDr. Miluše Doškové v právní věci žalobce: **V. M. P.**, zastoupený Mgr. Markem Čechovským, advokátem se sídlem Praha 1, Opletalova 25, proti žalované **Policii České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**, Praha 3, Olšanská 2, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 15. 7. 2013, č. j. 75 A 5/2013 - 27, o návrhu žalobce na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti,

t a k t o :

Kasační stížnosti **se p ř i z n á v á** odkladný účinek.

O d ů v o d n ě n í :

Krajský soud v Ústí nad Labem výše nadepsaným rozsudkem zamítl žalobu proti rozhodnutí žalované ze dne 23. 4. 2013, č. j. CPR-14496-2/ČJ-2012-930310-V238. Tímto rozhodnutím žalovaná zamítla odvolání žalobce proti rozhodnutí Policie České republiky, Krajského ředitelství policie Ústeckého kraje, odboru cizinecké policie, oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort Ústí nad Labem ze dne 29. 10. 2012, č. j. KRPU 159602-34/ČJ-2012-040022-SV, a toto rozhodnutí potvrdila. Naposledy uvedeným rozhodnutím bylo žalobci uloženo podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění s tím, že doba, po kterou žalobci nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, byla stanovena na 1 rok.

Proti rozsudku krajského soudu nyní brojí žalobce (dále jen „stěžovatel“) kasační stížností. Dne 14. 10. 2013 obdržel Nejvyšší správní soud návrh stěžovatele na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti. Stěžovatel uvádí, že účinky pravomocného rozhodnutí žalované pro něj představují nenahraditelnou újmu spočívající v nuceném opuštění České republiky, a tedy zásah do rodinného a soukromého života. Na území České republiky stěžovatel pobývá od roku 2006 společně se svou manželkou paní T. T. H. N., s níž čeká na konci listopadu roku 2013 dítě. Z obsahu návrhu na přiznání odkladného účinku kasační stížnosti je zřejmé, že právě tato okolnost je z pohledu stěžovatele klíčová; zdravotní stav manželky neumožňuje bezodkladný návrat do Vietnamu a současně, pokud by byl z České republiky vyhoštěn

stěžovatel, nemohl by jí před porodem a po narození dítěte poskytnout potřebnou pomoc a materiální zabezpečení. Důsledkem vyhoštění by rovněž bylo upření možnosti stěžovatele uplatňovat procesní práva, zejména hájit se v řízení o přezkumu rozhodnutí o správním vyhoštění. Stěžovatel zdůrazňuje, že po celou dobu svého pobytu, založeného dlouhodobým povolením, se řádně choval a učil se český jazyk. Nadto se již v České republice plně etabloval, má zde rodinu a další sociální a kulturní vazby. Závěrem stěžovatel vyjadřuje přesvědčení, že přiznání odkladného účinku se nedotkne práv třetích osob a není v rozporu s veřejným zájmem.

Žalovaná navrhlá nepřiznat odkladný účinek kasační stížnosti, neboť nepřiznáním odkladného účinku nedojde k nenahraditelné újmě na straně stěžovatele.

Po zhodnocení důvodů uváděných stěžovatelem a skutečností vyplývajících ze správního spisu dospěl Nejvyšší správní soud k závěru, že podmínky pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti jsou v daném případě naplněny.

Nejvyšší správní soud v obecné rovině souhlasí se stěžovatelem v tom směru, že být je v tomto řízení zastoupen advokátem (jak to požaduje soudní řád správní - dále jen „s. ř. s.“), k právu na spravedlivý proces nepochybně náleží i jeho právo jako účastníka vystupovat v tomto řízení osobně, být v kontaktu se svým zástupcem či mu udělovat konkrétní pokyny pro výkon zastoupení. Z tohoto důvodu ostatně přiznává § 172 odst. 3 zákona o pobytu cizinců *žalobě* proti rozhodnutí o správním vyhoštění odkladný účinek na vykonatelnost napadeného rozhodnutí *ex lege* (s výjimkou případů vyhoštění cizince z důvodu ohrožení bezpečnosti státu).

Stejnou mírou pozornosti je ovšem třeba reflektovat, že institut odkladného účinku má zcela mimořádnou povahu. Kasační stížnost proti rozhodnutí soudu ve správním soudnictví není řádným opravným prostředkem, u něž by bylo možno odkladný účinek bez dalšího očekávat. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti odnímá dočasně Nejvyšší správní soud před vlastním rozhodnutím ve věci samé právní účinky pravomocnému rozhodnutí krajského soudu, na které je jinak třeba hledět jako na zákonné a věcně správné, dokud není jako celek zákonným postupem zrušeno; tyto důsledky pak z povahy věci dopadají i na správní rozhodnutí, proti němuž žaloba směřovala. Tento postup proto musí být vyhrazen pro výjimečné případy.

Podle ustanovení § 73 odst. 2 s. ř. s. platí, že *soud na návrh žalobce po vyjádření žalovaného usnesením přizná žalobě odkladný účinek, jestliže by výkon nebo jiné právní následky rozhodnutí znamenaly pro žalobce nepoměrně větší újmu, než jaká přiznáním odkladného účinku může vzniknout jiným osobám, a jestliže to nebude v rozporu s důležitým veřejným zájmem* (toto ustanovení se užije přiměřeně v řízení o kasační stížnosti – viz § 107 odst. 1 s. ř. s.). Nejvyšší správní soud při rozhodování o návrhu na přiznání odkladného účinku tedy reflektuje jednak hledisko *veřejného zájmu*, při současném porovnání *újm* stěžovatele (nebude-li odkladný účinek přiznán) s možnou *újmou, která by mohla vzniknout jiným osobám* (bude-li odkladný účinek přiznán). K přiznání odkladného účinku může tedy kasační soud přistoupit teprve poté, osvědčí-li, že újma stěžovatele, jako důsledek nepřiznání odkladného účinku žaloby, by byla nepoměrně větší případné újmě jiné osoby, bylo-li by takovému návrhu vyhověno.

Důvody možného vzniku nepoměrně větší újmy stěžovatele oproti jiným osobám jsou přitom vždy subjektivní, závislé zásadně na osobě a situaci stěžovatele. Z právě uvedeného plyne, že stěžovatel nese také břemeno tvrzení; očekává se tak od něj uvedení konkrétních a relevantních tvrzení a podrobné rozvedení, v čem konkrétně tuto možnou újmu spatřuje a jakou intenzitu případná újma má. Toto břemeno, jak vyplývá z žádosti o přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, stěžovatel unesl, a důvody vzniku újmy v kasační stížnosti zdejšímu soudu srozumitelně předstřel.

pokračování

Co se týče konkrétních důvodů, o které stěžovatel svou žádost opírá, zde vychází Nejvyšší správní soud ze shora nastíněného práva stěžovatele, jakožto účastníka, hájit svá práva v řízení o kasační stížnosti nejen prostřednictvím zvoleného právního zástupce, kterému bude udělovat konkrétní pokyny, ale i osobně. Právě z těchto důvodů by tedy měla být vyhoštěvanému cizinci obvykle zachována možnost setrvat na území ČR i po dobu následného kasačního řízení. Pro případ, že by byl stěžovatel se svou kasační stížností úspěšný, skutečně nelze vyloučit příčinnou souvislost mezi důsledky realizace žalobou napadeného vyhoštěvacího rozhodnutí a možným vznikem bezprávné újmy stěžovatele. Takovou újmu lze (z povahy předmětného správního rozhodnutí) zásadně považovat za velmi výrazně zasahující právní sféru stěžovatele, často i s nevratnými důsledky. Jakkoli nelze zcela vyloučit, že by v souvislosti se systací účinků správního rozhodnutí mohla v tomto případě hrozit újma jiné osobě, Nejvyšší správní soud takovou možnost považuje za nepravděpodobnou (nic konkrétního tomu v posuzované věci nenasvědčuje). Lze tedy považovat za splněnou i druhou podmínku pro přiznání odkladného účinku kasační stížnosti, a sice že by dalším setrváním stěžovatele na území ČR nemohla jiným osobám hrozit nepoměrně větší újma, než ta, kterou je ohrožen stěžovatel, nebudou-li účinky předcházejících (soudních i správních) rozhodnutí sistovány.

Pokud jde o stěžovatelem tvrzenou osobní situaci (očekávané narození dítěte v nejbližší době a komplikace s tím spojené v případě jeho repatriace), Nejvyšší správní soud k nim ve shora uvedených úvahách nepřihlédl. Argumentaci stěžovatele by bylo jistě možné přisvědčit; zdejší soud má nicméně pochybnosti o pravdivosti či přesnosti stěžovatelem podaných informací. Ze správního spisu totiž vyplývá, že prohlášení o těhotenství se stěžovatelem podala paní T. T. H. N. již 6. 9. 2012 do protokolu pořízeném správním orgánem prvního stupně (č. j. KRPU-159603-26/ČJ-2012-040022-SV), přičemž toho času měla být podle svých slov těhotná asi tři měsíce (s tím koresponduje i fotokopie těhotenského průkazu, vystaveného MUDr. F., založená ve správním spisu). Není sice vyloučeno, že se nyní jedná o těhotenství jiné, nicméně žádné důkazy, které by tyto pochybnosti osvětlovaly, zdejší soud k dispozici nemá.

Nejvyšší správní soud posoudil konečně návrh na přiznání odkladného účinku i z hlediska zbývající podmínky stanovené v § 73 odst. 2 s. ř. s. Neshledal přitom žádné skutečnosti, pro které by přiznání odkladného účinku bylo v *rozporu s důležitým veřejným zájmem*. Stěžovatel nebyl vyhoštěn z důvodu ohrožení bezpečnosti státu; byl sice vyhoštěn z důvodu podle § 119 odst. 1 písm. c) bodu 2 zákona o pobytu cizinců, zdejší soud však v konkrétních skutkových okolnostech tohoto případu neshledal důvod, pro který by i ve stěžovatelově dočasném setrvání na území České republiky do doby rozhodnutí Nejvyššího správního soudu o jeho kasační stížnosti musel být spatřován rozpor s důležitým veřejným zájmem. Bez významu přitom není ani fakt, že předmětná věc musí být soudy řešena přednostně (§ 56 odst. 3 s. ř. s., § 120 s. ř. s.) a doba, po kterou budou sistovány účinky rozsudku krajského soudu, jakož i správního rozhodnutí napadeného žalobou, tak bude jen krátká.

Z uvedených důvodů proto zdejší soud podle § 107 s. ř. s., ve spojení s § 73 odst. 2 s. ř. s., kasační stížnosti odkladný účinek přiznal. Vzhledem k tomu, že žaloba stěžovatele proti pravomocnému rozhodnutí o jeho správním vyhoštění měla ex lege odkladný účinek, postačí, že se přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti pozastavují až do skončení řízení u zdejšího soudu právní účinky přezkoumávaného rozsudku krajského soudu, neboť tím se fakticky dočasně obnovuje odkladný účinek žaloby proti rozhodnutí žalovaného ve věci správního vyhoštění stěžovatele. Přiznáním odkladného účinku kasační stížnosti přitom Nejvyšší správní soud žádným způsobem nepředjímá své rozhodnutí o věci samé.

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 7. listopadu 2013

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu